

Zadání na seminář č. 3 **Donucení v mezinárodním právu: případ Irán**

Situace: Iránský prezident Ahmadínežád na konferenci v Teheránu s názvem "Svět bez sionismu" prohlásil, že Izrael musí být vymazán z mapy světa. "*Muslimský národ nedovolí svému historickému nepříteli, aby žil v jeho srdci.*" Dále také vyzval Palestince k jednotě a k vyhubení sionistického režimu. Ve snaze uklidnit rozvířené diplomatické vody vydala oficiální tisková agentura Íránu ISNA prohlášení, podle kterého měl Ahmadínežádův výrok znít: "*S pomocí boží se prorocství imáma o zničení Izraele brzy naplní díky moudrosti Palestinců.*" Avšak prezident své výroky několikrát zopakoval i později.

Tyto výroky vyvolaly ostrou kritiku mnoha států. Někteří evropští představitelé se rozhodli předvolat si iránské velvyslance ve svých zemích. Izraelský vicepremiér Šimon Peres v bezprostřední reakci požádal o vyloučení Íránu z OSN. "*Je to v rozporu s Chartou OSN a rovná se to zločinu proti lidskosti.*"

Otázky:

1. Lze vyjádření prezidenta Ahmadínižina, zejména v historickém kontextu, považovat za akt hrozby silou?
2. Jestliže ano, jaké důsledky z toho pro Irán plynou, jaké prostředky mezinárodní právo nabízí k řešení situace?

Literatura:

1. MALENOVSKÝ, J.: *Mezinárodní právo veřejné, jeho obecná část a poměr k vnitrostátnímu právu, zvláště k právu českému*, 4. vyd., MU- Doplněk, Brno 2004, str. 303 – 334.
2. ČEPELKA, Č., ŠTURMA P.: *Mezinárodní právo veřejné*, Eurolex Bohemia, Praha, 2003. str. 642-649

Doporučená literatura:

1. Seidl-Hohenveldern, I., *Mezinárodní právo veřejné*, Codex Bohemia, Praha, 1999, 2. vydání, ASPI Publishing, Praha, 2001

Dokumenty na seminář:

1. Charta OSN
2. Návrh článků o odpovědnosti států za mezinárodně protiprávní chování (naleznete: Mrázek, J.: *Dokumenty ke studiu mezinárodního práva*, Plzeň, 2005)

Vytvořte konkrétní argumenty např. s pomocí následující struktury:

1. Lze vyjádření prezidenta Ahmadínižina, zejména v historickém kontextu, považovat za akt hrozby silou?

1. 1. Jak je mezinárodním právem pojmán akt hrozby silou?

1.1.1. Jaká je úprava v Chartě OSN?

Jaká je následná praxe členských států? (*Jak relevantní ustanovení vyložil Mezinárodní soudní dvůr v důležitých rozsudcích/posudcích zabývajících se danou problematikou?*)

1.1.2. Jaká je úprava v obyčejovém mezinárodním právu?

1.1.2.1. Jaká je praxe států? (*Jaká je zejména judikatura judiciální/parajudiciální orgánů?*)

Lze tedy dané prohlášení prezidenta kvalifikovat jako hrozbu silou, jestliže ano, proč konkrétně? Jestliže ne, proč konkrétně?

2. Jestliže ano, jaké důsledky z toho pro Irán plynou, jaké prostředky mezinárodní právo nabízí k řešení situace?

2. 1. Jaké prostředky nabízí a jaké chování (protiopatření) je v rámci režimu donucení mezinárodním právem vyžadováno po Izraeli?

2.1.1. Jaké prostředky poskytují Izraeli pravidla mezinárodního práva?

2.1.1.1. Jakými prostředky s použitím neozbrojené síly disponuje Izrael?

2.1.1.2. Jakými prostředky s použitím ozbrojené síly disponuje Izrael?

2.1.1.2.1. Co je obsahem přirozeného práva na sebeobranu?

2. 2. Jaké prostředky nabízí a jaké chování je vyžadováno mezinárodním právem po jiných suverénních státech mezinárodního společenství?

2. 3. Jaké prostředky řešení nabízí smluvní systém v rámci Charty OSN?

2.3.1. V rámci Kapitoly VI Charty OSN

2.3.2. V rámci Kapitola VII Charty OSN